Programozási nyelvek II. (Java)

Dancs Sándor
Nyíregyházi Egyetem
Matematika és Informatika Intézet

1. Konzultáció

Bemutatkozás, a tananyag beosztásának áttekintése és a követelmények ismertetése

Kurzusinformáció

Az előző anyag (INO1001 Programozási nyelvek 1. (C)) rendszerező összefoglalása

Algoritmusok

Programok

A programozás alapjai

- Változók
- Típusok
- Kifejezések

Vezérlési szerkezetek

- Szekvencia
- Elágazás
- Ciklus

Programozási tételek

- Eldöntés
- Keresés
- Kiválasztás
- Kiválogatás
- Másolás

Programozási tételek

- Megszámlálás
- Összegzés
- Rendezés
- Szélsőérték keresés (minimum, maximum)
- Sorozatszámítás

Tömbök

- Inicializálás
- Indexelés (túlindexelés)
- Programozási tételek megvalósítása

Főprogram
Alprogram (függvény)

- Deklarálás, definiálás
- Függvényhívás
- Paraméterek
- Érték és mellékhatás

Struktúrák

- Definíció és példányosítás
- Inicializálás
- Értékadás
- Operátorok

Mutatók (pointerek)

- Indirekció
- Operátorok
- Paraméterátadás
- Címaritmetika
- NULL pointer

Sztringek

- Inicializálás
- Másolás
- Paraméterátadás
- Sztringkezelő függvények

Rendezések

- Buborékrendezés
- Közvetlen kiválasztással
- Kertitörpe-rendezés
- Összefésülés
- Gyorsrendezés

Rekurzió

- Rekurzív hívás (verem)
- Leállási feltétel (báziskritérium)

Operátorok

- Precedencia
- Asszociativitás
- Polimorfizmus (többalakúság)
- Konverzió (cast)
- Érték és mellékhatás
- Rövidzár kiértékelés

Dinamikus memóriakezelés

- Függvények (malloc() és a free())
- Dinamikus tömb
- Memóriaterületek (data, stack, heap)

Fájlkezelés

- Megnyitási módok
- Fájlkezelő függvények

Modulok

- Főprogram és modulok
- Forrásállományok
- Deklarációk és definíciók
- Fejlécfájlok

Programok életciklusa

- Specifikáció
- Fejlesztés
- Továbbfejlesztés

Dokumentáció

- Fejlesztői
- Forráskód
- Felhasználói
- Tesztelési

Láncolt listák

- Listaműveletek
- Duplán láncolt listák
- Listák alkalmazásai

Bináris fák

- Bejárások
- Műveletek
- Keresőfa
- Fák alkalmazásai
- Kettős indirekció
- Hash táblák

Állapotgépek

- Tervezés
- Leképezések

Reguláris kifejezések

- Szintaxis
- Használat

Generikus algoritmusok

- Függvénypointer
- Predikátum
- Programozási tételek generikus változatai
- Generikus algoritmusok tömbökön

Visszalépő keresés (backtrack)

- Általános megfogalmazása
- Alkalmazási lehetőségek

Objektum-orientált programozás alapfogalmai, elvei, objektum fogalma. Osztály, egységbezárás, láthatóság és információrejtés fogalma

Objektumorientált paradigma

- Objektum
  - Állapot (tulajdonság(ok), azaz változó(k))
  - Viselkedés (metódus(ok), azaz függvény(ek))

- Osztály
  - Hasonló objektumok közös változóit és metódusait leíró sablon

Az objektum egy osztály példánya!

Az osztály az objektum típusa!

Egységbe zárás (encapsulation)

A változók és a metódusok osztályba való becsomagolása

Információrejtés

Az objektum belső működésének elrejtése a külvilág elől

Ennek megfelelően az osztály két részből áll:

- Publikus interfész (mire jó, hogyan használható)
- Implementáció (hogyan működik)

Felelősség

Minden osztálynak egyetlen felelősséget kell ellátnia (SRP, Single responsibility principle, Egyetlen felelősség elve)

Öröklődés

Osztályok közötti kapcsolat, egy szülő (ős) és gyerek (leszármazott) között

A származtatott osztály mindent örököl az őstől (tulajdonságokat, viselkedést és kapcsolatokat), de az örökölt metódusokat felüldefiniálhatja, illetve kiegészítheti újabbakkal is

(LSP, Liskov Substitution Principle, Liskov helyettesítési elve)

Öröklődés

- Többszörös öröklődés

  Egy osztály nem csak egy, hanem több ősosztálytól is örököl

- Egyszeres öröklődés

  Egy osztálynak nem lehet több ősosztálya, de több leszármazott osztálya igen

A Java nyelvben csak egyszeres öröklődés van!

Láthatóság

Módosító	Osztály	Csomag	Leszármazott	Mindenki
private	Igen	Nem		
nincs (default)	Igen		Nem	
protected	Igen			Nem
public	Igen			

static	Osztályszintű tulajdonság vagy metódus
final	Változó (egyszer kaphat értéket) Metódus (leszármazott osztály nem definiálhatja felül)
abstract	Metódus (nincs definiálva, azaz nincs törzse) Osztály (abstract, ha abstract metódusokat tartalmaz) Abstract osztály nem példányosítható!

Tagváltozók és tagfüggvények
A Java nyelv kialakulása

Tagváltozók és tagfüggvények

- Osztálytagok
  - Nem az objektumokhoz, hanem az osztályhoz tartoznak
  - Szerepel előttük a static módosító
  - Az osztály példányosítása nélkül is használhatók

- Példánytagok
  - Nem az osztályhoz, hanem az objektumokhoz köthetők
  - Nem szerepel előttük a static módosító

Osztálytagok

- Osztályváltozók
  - Az objektumok egyező tulajdonságait tárolják
  - Egy példányban vannak jelen a memóriában
  - Minden objektum eltudja érni őket
- Osztálymetódusok
  - Az osztály példányosítása nélkül is hívhatók
  - Közvetlenül csak osztálymetódust hívhatnak
  - Közvetlenül csak osztályváltozót érhetnek el

Példánytagok

- Példányváltozók
  - Az objektumok állapotait írják le
  - Minden objektum egyedi, az állapotuk egyezésekor is
  - Minden objektumnak (állapot) külön memóriaterülete van
- Példánymetódusok
  - Az objektumok viselkedéseit írják le
  - Az osztály- és példánytagokat egyaránt elérik
  - Paraméter: this referencia

A Java nyelv kialakulása

- Tisztán objektum orientált nyelv, eredetileg a C++ leváltása tervezték, de a programok lassabban futnak
- Már meglévő nyelvek (C/C++, Smalltalk), jobb tulajdonságait vette át, a rosszabbak mellőzésével
- A komplexitás csökkentése volt a cél
- Nyelvi szinten támogatott lett a hibakezelés
- Szempont volt az egyszerű használat és szintaxis (C)
- Jelenleg az API (Application Programming Interface, Alkalmazásprogramozási Felület) támogatás óriási

A Java nyelv jellemzői

- Objektumorientált
- Előfordított
- Értelmezett
- Semleges architektúrájú
- Hordozható
- Egyszerű
- Robusztus
- Biztonságos
- Többszálú
- Dinamikus

Köszönöm a figyelmet!

2. Konzultáció

A Java környezet és technológia alapelemei
Változók, típusok, vezérlési szerkezetek, eljárások

A Java környezet és technológia alapelemei

Alkalmazás létrehozása és futtatása

Forrásállomány -> Fordító -> JVM (Java Virtual Machine, Java Virtuális Gép) -> Operációs rendszerek

Pl.:

javac HelloWorld.java -> HelloWorld.class

java HelloWorld.class

Java technológia

A Java technológia egyaránt programozási nyelv és platform

Programok

- Asztali alkalmazások
- Beágyazott programok: applet, servlet, midlet

Java programozási nyelv

Fordítás és értelmezés:

Forrásállomány -> Fordító (javac) -> Bájtkód -> JVM (Java Virtual Machine, Java Virtuális Gép) (java) -> gépi kód -> Operációs rendszer

JIT (Just in time) fordító

Java platform (teljesen szoftverplatform)

Komponensek:

- Java Virtual Machine
- Java Application Programming Interface (csomagokba szervezett osztályok és interfészek)

A Java platform működése

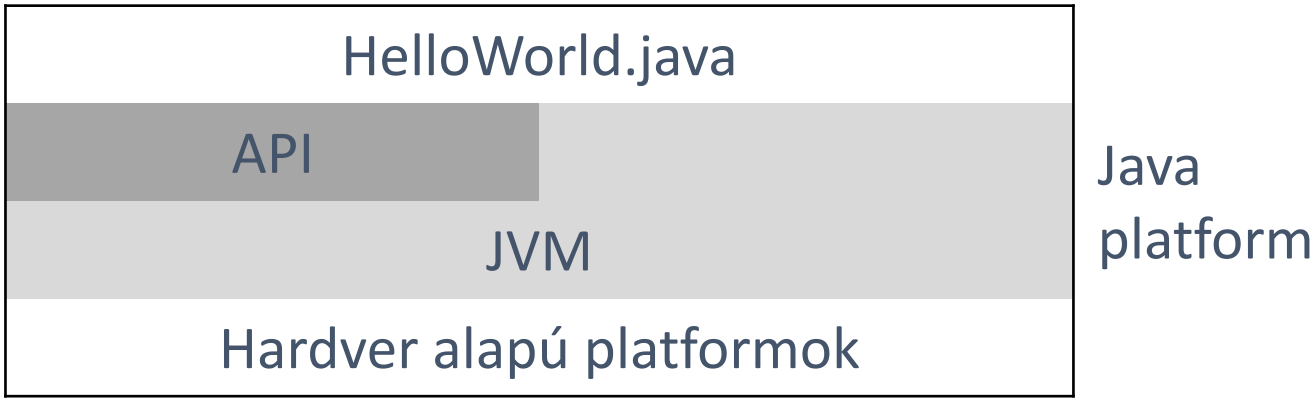

HelloWorld Java program

```
public class HelloWorld {
        public static void main(String[] args) {
                System.out.println("Hello World!");
        }
}
```

Megjegyzések

/*megjegyzés*/

//megjegyzés

/**dokumentáció*/

javadoc -> dokumentáció (HTML, XML, RTF, PDF, TeX, …)

Osztálydefiníció

```
public class HelloWorld {
        //Jelenleg nincsenek változóink és csak egyetlen metódusunk (main) van
        public static void main(String[] args) {
                System.out.println("Hello World!");
        }
}
```

Változók, típusok, vezérlési szerkezetek, eljárások

Objektum orientált programozás Java nyelven
Osztályok, példányok, konstruktorok

A Java objektum orientált programozási nyelv, nem a kódoláson van a hangsúly, hanem a tervezésen!

A tervezés során, folyamatosan fejlődő modell alapján adjuk meg a szoftver megvalósításának módját!

UML
(Unified Modeling Language, Egységes Modellezési Nyelv)
uml.org

Adattagok, tagfüggvények

kötőjel: private
pluszjel: public
kettőskereszt: protected
hullámvonal: package private
aláhúzás: static

Osztály neve (dőlt ha, absztrakt)
- adattag: Típus # adattag: Típus
+ függvény(paraméter: Típus, …): Típus ~ függvény(paraméter: Típus, …): Típus

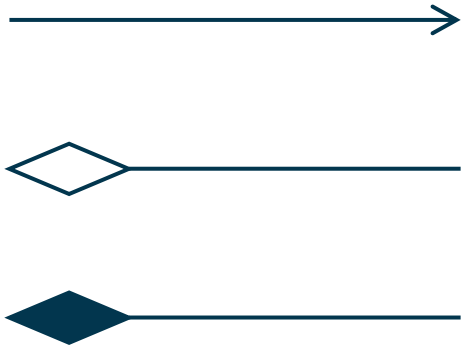

Asszociáció

Aggregáció

Kompozíció

Öröklődés

Függőség

Konstruktor

- Megfelelő értékekkel inicializálja az objektumok adattagjait
- Neve mindig megegyezik az osztály nevével
- Mindig meghívásra kerül, amikor az allokáció (new) megtörténik
- Default konstruktor
- Több konstruktor az osztályban (overloading, kiterjesztés)

Köszönöm a figyelmet!